

SPAANSEN

Spaansen

CO2 voortgangverslag 2017

01-01-2017 t/m 31-12-2017

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Leeswijzer	3
1. Rapportage	5
1.1. Rapportageperiode	5
1.2. Verificatie	5
1.3. Verantwoordelijkheden	5
2. Organisatorische grenzen	6
2.1. Beschrijving van de organisatie	6
2.2. Organisatorische grenzen	6
2.3. Wijziging organisatie	6
2.4. Uitsluitingen	7
3. Berekeningsmethodiek	8
3.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	8
3.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	8
4. Inzicht in emissie	9
4.1. Opname van CO2	9
4.2. Biomassa	9
4.3. Footprint voorgaande jaar	9
4.4. Footprint rapportage periode	10
4.5. Trend netto emissie over tijd	10
4.6. Trend over de jaren per bedrijfsonderdeel	11
4.7. Doelstellingen	12
4.8. Voortgang reductiemaatregelen	12
4.9. Maatregelen en prognose	12
5. Initiatieven	15
Rechtspersoon Spaansen Bouwsystemen B.V.	15
Rechtspersoon Spaansen Grondstoffen en logistiek B.V.	15

Voorwoord

Veel initiatieven binnen Spaansen Groep hebben in het voorgaande jaar tot een positief rendement geleid. Ook in 2017 weet Spaansen deze trend voort te zetten. We laten u zien dat het milieu- en MVO-beleid tastbaar aanwezig is in de breedte van de organisatie. Spaansen heeft over de hele linie processen, producten en diensten goed in beeld en geeft sturing aan het milieu- en MVO-beleid op basis van de energieverbruik rapportage. Hierdoor ontstaat een verdere optimalisatie in vermindering van de huidige CO₂-emissie.

De samenwerking met ketenpartners is verdiept en het wederzijds vertrouwen is toegenomen. Samen kennis, kunde en vaardigheden delen heeft tot vermenigvuldiging van de output geleid. Bij dit alles is de goede kwaliteit en betrouwbaarheid ongewijzigd gebleven. Resultaat? Een nieuwe overslag- en loslocatie in Leeuwarden, het continueren van investeringen in materieel, het implementeren van innovatieve ICT- toepassingen en uitbreiding van de product en service portfolio.

'Partnership op z'n best' wordt natuurlijk ook mogelijk gemaakt door onze medewerkers die elke dag het gedachtengoed van Spaansen positief vorm geven. Collega's houden elkaar scherp op het gebied van lifestyle, veiligheid en welbevinden. Met elkaar zijn we, dankbaar, blij en trots op het resultaat! Van alle kanten bezien is één conclusie die overblijft: '*Verbinding Is Ons Succes*'.

Namens de groepsdirectie
Spaansen Groep B.V.

J.G.H. Spaansen
Algemeen Directeur

Leeswijzer

Voor u ligt de voortgangsrapportage aangaande de CO₂-Prestatieladder. We zijn blij u te kunnen melden dat Spaansen Groep vanuit een stabiele basis verder kan professionaliseren. Spaansen zet zich al jaren in voor duurzaamheid en heeft er voor gekozen om de CO₂-prestatieladder in te voeren. Hiermee wordt op concrete wijze vormgegeven aan de ambities om haar doelstelling op het terrein van duurzaamheid te realiseren.

Het opstellen van deze periodieke rapportage wordt uitgevoerd door KAM en is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem, zoals beschreven in het kwaliteitsmanagementplan. Deze periodieke rapportage bevat tenminste de volgende onderwerpen zoals beschreven in § 7.3 uit de ISO 14064-1:

- Inleiding (p),
- Beschrijving van de organisatie (a),
- Verantwoordelijkheden (b),
- Basisjaar (j),
- Rapportageperiode (c),
- Verificatie (q),
- Organisatorische grenzen (d),
- Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (l,n),
- Wijzigingen berekeningsmethodiek (m), (niet van toepassing)
- Uitsluitingen (h),
- ~~Opname van CO₂ (g), (niet van toepassing)~~
- ~~Biomassa (f), (niet van toepassing)~~
- ~~Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), (niet van toepassing)~~
- Directe en indirecte emissies (e, i)

- ~~Onzekerheden (o). (niet van toepassing)~~

In dit rapport is voor de eerste keer een logische tweedeling in de informatie gemaakt waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen procedures, doelstellingen, beleid enerzijds en de output hiervan anderzijds. Dit rapport betreft de output van de in het handboek beschreven werkwijze en is het periodiek verslag.

We hebben ons laten leiden door de voorschriften vanuit het handboek voor de CO₂-Prestatieladder 3.0 en hebben de authenticiteit van het document gehandhaafd. De onderverdeling van de hoofdstukken volgens het proces Inzicht, Reductie, Communicatie en Participatie is behouden.

Tot slot bevat dit periodiek verslag beeldend materiaal in de vorm van foto's, slides en nieuwsberichten. De reden hiervoor is dat de directie, MT-leden en medewerkers van mening zijn dat Spaansen als gerenommeerd familiebedrijf '*gezien*' mag worden.

R.J. Bergsma
Kwaliteit, Arbo & Milieu

1. Rapportage

1.1. Rapportageperiode

Deze rapportage beschrijft de periode 1 januari 2017 t/m 31 december 2017

1.2. Verificatie

Verificatie van de energiebeoordeling heeft voor het laatst in maart 2018 plaatsgevonden door SmartTrackers.

1.3. Verantwoordelijkheden

Eindverantwoordelijke

Johan Spaansen

Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM)

Radboud Bergsma

Contactpersoon emissie-inventaris

Ingrid Strijbis

Adres

Scheidersweg 6,
1731 LX Winkel

Standaard referentiejaar

2011

2. Organisatorische grenzen

2.1. Beschrijving van de organisatie

Toepassingsgebieden: Winning en transport van zand en grind op zee middels eigen zandhopper. Transport van zand en grind middels eigen binnenvaartschepen. Winning, veredeling, verkoop en levering van zand, grind en vergelijkbaar materiaal middels eigen transport. Groothandel in zand, grind, bouwmaterialen, wegverhardingsmaterialen en betonelementen. Garagewerkzaamheden voor transportmiddelen. Productie van aluminium laadbakken, gietdekvloeren en prefab bouwelementen.

2.2. Organisatorische grenzen

Spaansen	
De Zwette Overslagbedrijf B.V.	Overslag locatie van zand en grind.
Spaans Bouwsystemen B.V.	Spaans Bouwsystemen produceert, levert en monteert prefab wanden en casco's voor de woningbouw.
Spaans Groep B.V.	In de Spaans Groep zijn directie, staffuncties en ondersteunende functies ondergebracht zoals personeelszaken, financiën, ICT, KAM en het secretariaat.
Spaans Grondstoffen en logistiek B.V.	Grondstoffen en Logistiek verzorgen transport van grondstoffen en bouwmaterialen. Ze beschikt over 10x8, diepladers, trailers, transport over zee en via binnenwateren. Tevens beschikt ze over diverse los-en overslaglocaties.
Spaans IndustrieZand- en Grind (IZG) B.V.	Overslag, veredeling en groothandel van zand, grind en klei.
Spaans Materieel en Techniek B.V.	Onderhoud van het wagenpark, de schepen en overig materieel. Productie van aluminium laadbakken, A-bokken en diverse onderdelen t.b.v. het onderhouden van de middelen.
Spaans Tuin- en Bestratingsmaterialen B.V.	Tuincentrum gespecialiseerd in tuin en terras verharding.
Spaans Vloevloeren B.V.	Verzorgen van gietdekvloeren.
Spaans Zeevaart B.V.	Zand- en grindwinning met de zandhopper MNO.
Spaans Zuidoostbeemster B.V.	Tuincentrum gespecialiseerd in tuin en terras verharding.
Zandhandel en Overslagbedrijf Feenstra B.V.	Overslag locatie van zand en grind.

2.3. Wijziging organisatie

Aan- of verkoop van bedrijven of onderdelen daarvan veroorzaken veranderingen in de CO₂ uitstoot. Dit kan significante invloed hebben op de doelstellingen. Het is daarom van belang hiermee rekening te houden.

- Aankoop: Overslagbedrijf Feenstra B.V.
Datum: maart 2017
Dit organisatie onderdeel bestaat uit een overslag locatie in Leeuwarden, evenals twee binnenvaartschepen.
- De Zwette overslagbedrijf B.V.

Datum: maart 2017

Dit organisatieonderdeel bestaat uit een elektrische kraan t.b.v. overslag van zand en grind, op het terrein van Overslagbedrijf Feenstra B.V.

2.4. Uitsluitingen

Onderdelen van de Spaansen organisatie die niet 100% eigendom zijn, vallen buiten de 'boundary' van de CO₂ prestatieladder certificering.

3. Berekeningsmethodiek

3.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.0 zoals gepubliceerd in juni 2015 door SKAO. De emissiefactoren conform het handboek 3.0 zijn geldig m.i.v. 1 januari 2015. De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO₂emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van SKAO als leidend wordt beschouwd. Deze lijst is gelijktijdig gepubliceerd met handboek 3.0 waarin enerzijds de uitzonderingen bepaald zijn t.o.v. een aantal emissiefactoren in vergelijking met factoren op website CO₂emissiefactoren.nl en anderzijds aangeeft of een factor wel dan niet met terugwerkende kracht in de tijd dient te worden doorgerekend.

3.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

Op	Inhoud	Periode	Auteur	Geplaatst op
----	--------	---------	--------	--------------

---

4. Inzicht in emissie

Om voortschrijdend inzicht te behouden tijdens het steeds intensiever behandelen van materie over energiereductie en MVO, heeft Spaansen besloten om per het eerste kwartaal 2017 een vaste aanstelling voor een KAM-coördinator vrij te maken.

Door bewust met de materie van energiereductie en MVO bezig te zijn en met behulp van het door de administratie aangeleverde CO₂-emissie inventarisatiebestand heeft Spaansen accuraat inzicht in haar emissie, nodig om efficiënt de verbetermogelijkheden te identificeren. Hierbij zijn onderstaande punten volgens het handboek CO₂-Prestatieladder 3.0 leidend geweest:

1. identificatie en analyse van energiestromen van het bedrijf en de projecten;
2. alle energiestromen zijn aantoonbaar en kwantitatief in kaart gebracht en de lijst wordt tweejaarlijks opgevolgd en actueel gehouden;
3. volgens het bovengenoemde handboek is tevens in hoofdstuk drie van deze rapportage een maatregelenlijst toegevoegd.

Het bepalen van de CO₂-emissie start met het overzetten van facturen en grootboekrekeningen in Excel en dient als basis voor het bepalen van de CO₂-footprint van Spaansen Groep.

Identificatie en analyse van energiestromen

Om de actuele identificatie en analyse van de energiestromen van de organisatie en projecten in kaart te brengen is een interne audit uitgevoerd en een energiebeoordeling opgesteld.

Interne audit

De interne audit voor de CO₂-Prestatieladder is op 7 maart 2017 door de KAM-coördinator uitgevoerd. Een realistisch beeld van het afgelopen jaar is gevormd door feitelijk meetgegevens te verbinden met subjectieve gegevens. Door het structureel communiceren op intranet wordt de eenduidige visie en de bewustwording ervan geborgd.

4.1. Opname van CO₂

Er is geen sprake van opname van CO₂

4.2. Biomassa

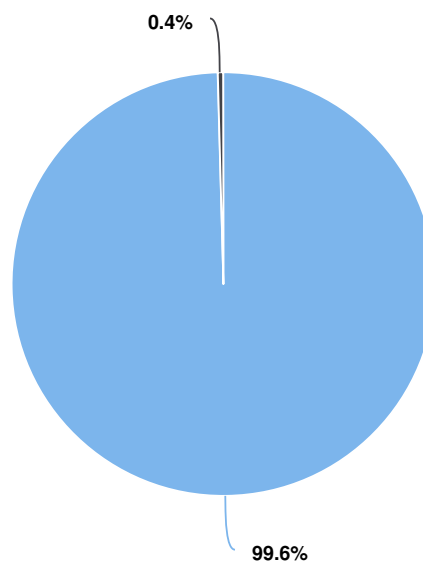
Er is geen sprake van gebruik van biomassa.

4.3. Footprint voorgaande jaar

CO2 (15.165,69 ton)

2016

- Scope 1: 15.102,02 ton
- Scope 2: 63,67 ton

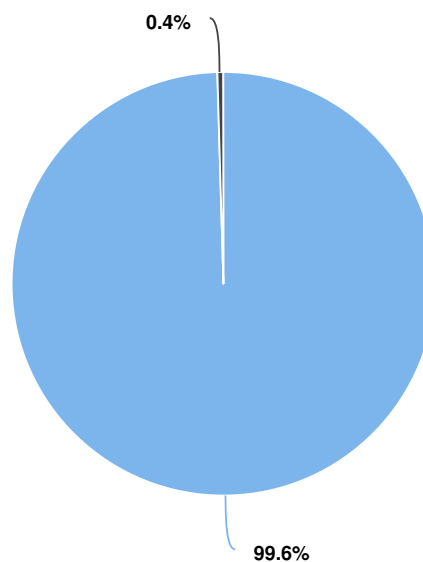

4.4. Footprint rapportage periode

CO2 (16.318,04 ton)

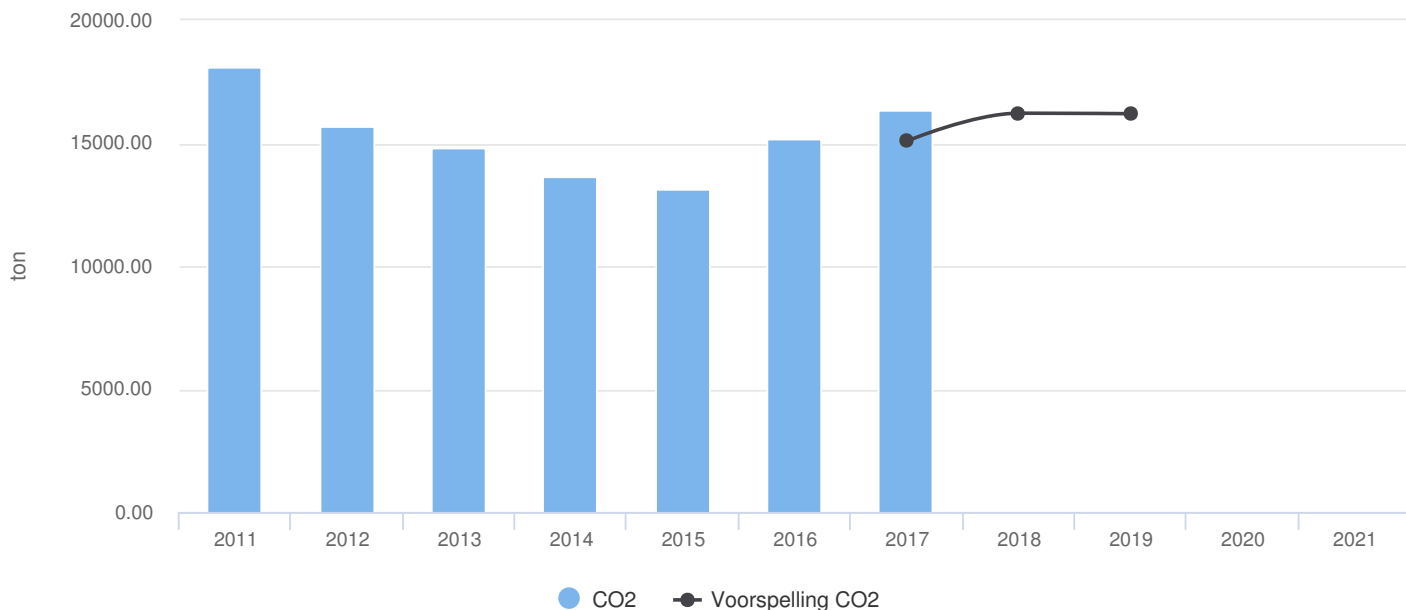
2017

- Scope 1: 16.244,96 ton
- Scope 2: 73,08 ton

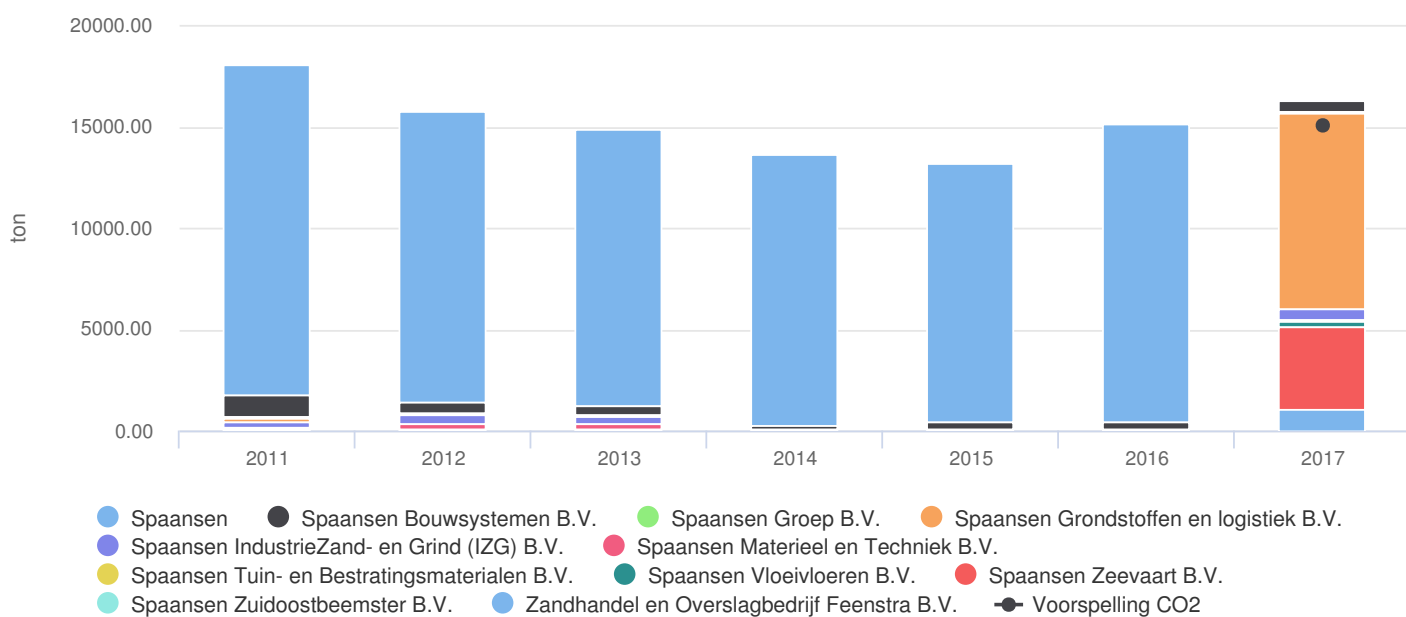
4.5. Trend netto emissie over tijd

CO2

4.6. Trend over de jaren per bedrijfsonderdeel

CO2

CO2	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Spaansen	16.303,01	14.315,97	13.574,93	13.364,45	12.756,21	14.707,01	73,08
Spaansen Bouwsystemen B.V.	1.089,69	496,49	433,91	224,38	294,12	341,31	507,77
Spaansen Groep B.V.	75,67	3,38	4,14	2,41	3,89	3,46	37,97
Spaansen Grondstoffen en logistiek B.V.	143,85	105,74	83,06	7,02	4,48	4,85	9.644,06
Spaansen IndustrieZand- en Grind (IZG) B.V.	246,23	411,48	428,11	5,41	7,28	8,45	553,55
Spaansen Materieel en Techniek B.V.	140,14	322,08	270,74	44,71	79,52	84,91	93,49

Spaansen Tuin- en Bestratingsmaterialen B.V.	58,66	57,96	45,6	10,89	12,26	13,63	45,35
Spaansen Vloevloeren B.V.	11,92	0,85	1,03	0,6	0,97	0,87	271,62
Spaansen Zeevaart B.V.							4.005,85
Spaansen Zuidoostbeemster B.V.						1,21	11,66
Zandhandel en Overslagbedrijf Feenstra B.V.							1.073,63
Totaal	18.069,17	15.713,95	14.841,51	13.659,86	13.158,73	15.165,69	16.318,04

In bovenstaande grafiek en tabel is voor het jaar 2017 de hoeveelheid CO₂ emissie gegenereerd door diesilverbruik correct uitgesplitst per bedrijfs onderdeel. Voor de jaren hiervoor is alle CO₂ emissie veroorzaakt door diesilverbruik als verzamelpost onder 'Spaansen' geplaatst. Dit heeft te maken met het ontbreken van dit detailniveau in de CO₂ rapportage van voorgaande jaren.

4.7. Doelstellingen

Binnen Spaansen Groep wordt voor het efficiënt uitvoeren van bedrijfsactiviteiten gebruik gemaakt van verschillende soorten energie. Gebruikte energiesoorten zijn: witte en rode diesel, accijnsvrije diesel, aardgas, propaangas en elektriciteit. Transport maakt een groot deel uit van de Spaansen bedrijfsvoering. Hierdoor is diesel de energiesoort die het meest wordt gebruikt en daardoor voor het overgrote deel de CO₂-footprint bepaalt.

Kwantitatieve reductiedoelstelling

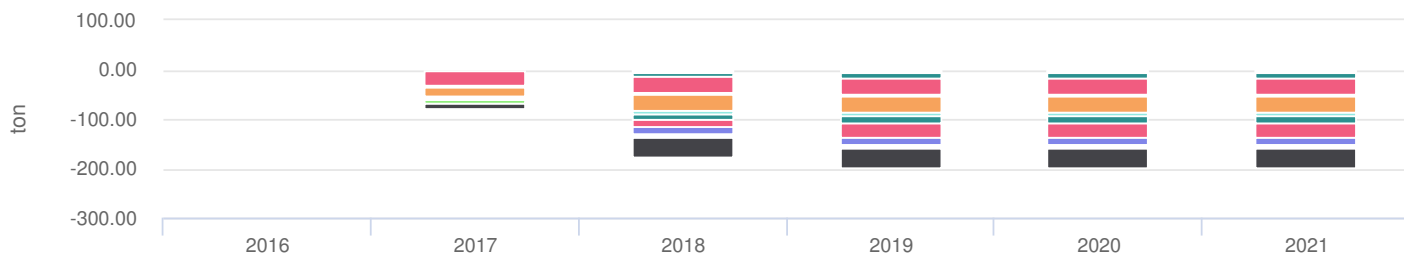
Spaansen Groep heeft als doelstelling om in 2021 een aan de omzet gerelateerde scope 1&2 CO₂-emissiereductie van 10% te behalen t.o.v. 2011.

4.8. Voortgang reductiemaatregelen

De voortgang t.a.v. het behalen van de gestelde doelen is nagegaan met behulp van de inventarisatie 2017. Uit de bovenstaande informatie is op te maken dat de aan de omzet gerelateerde CO₂ emissie ruim onder de doelstelling ligt, echter in relatie tot vorig jaar slechts een fractie is gedaald. De feitelijke CO₂ emissie is licht gestegen, evenals de omzet. Spaansen Groep heeft als doelstelling om in 2021 een aan de omzet gerelateerde scope 1&2 CO₂-emissiereductie van 10% te behalen t.o.v. 2011.

4.9. Maatregelen en prognose

Maatregelen CO2

- Plaatsing transportbanden
  - Plaatsing van nieuwe schroeven op de MNO
  - Verhogen efficiency intern transport (TBM)
  - Aanpassing van de aandrijving van de kranen op de City-trailers.
  - Uitbreiden logistieke hubs
  - Terugkoppeling brandstofgebruik naar chauffeurs
  - Herzien lichtplan en overstap naar LED verlichting
  - Warmteterugwinning verwarmde betontafels
  - Doorvoeren warmte van hal 2 naar 4 door ventilatiekanaal
  - Plaatsen hoogrendementsketels
  - Invoeren ICT-systeem t.b.v. belading van de vrachtwagens (Bouwsystemen)
  - Vervangen LPG heftruck voor een elektrische heftruck
  - Vernieuwen elektrische heftrucks
  - Beton rijpheidsmeting
  - Renovatie kantoorstoren en fabriekshallen
  - Productie van langere betonnen casco elementen (Bouwsystemen)
  - Overstap van CEM I 52, 5N naar CEM II 52, 5N
  - Gebruik warm proceswater ten behoeve van betonproductie
  - Optimaliseren verwarmingssysteem en proces van de productietafels
  - Installatie snelloopdeuren
  - Terugdringen onnodig elektriciteit gebruik buiten kantooruren of tijdens down-time
- ▲ 1/2 ▼

Maatregelen CO2	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Plaatsing transportbanden						
Plaatsing van nieuwe schroeven op de MNO		-11,77	-40,06	-40,06	-40,06	-40,06
Verhogen efficiency intern transport (TBM)		-6,38	-6,38	-6,38	-6,38	-6,38
Aanpassing van de aandrijving van de kranen op de City-trailers.			-2,92	-3,19	-3,19	-3,19
Uitbreiden logistieke hubs		-3,22	-12,75	-12,75	-12,75	-12,75
Terugkoppeling brandstofgebruik naar chauffeurs			-16,08	-31,88	-31,88	-31,88
Herzien lichtplan en overstap naar LED verlichting			0	0	0	0
Warmteterugwinning verwarmde betontafels			-12,17	-13,71	-13,71	-13,71
Doorvoeren warmte van hal 2 naar 4 door ventilatiekanaal			0	0,34	0,34	0,34
Plaatsen hoogrendementsketels		-5,39	-6,86	-6,86	-6,86	-6,86
Invoeren ICT-systeem t.b.v. belading van de vrachtwagens (Bouwsystemen)						
Vervangen LPG heftruck voor een elektrische heftruck				0	0	0
Vernieuwen elektrische heftrucks						
Beton rijpheidsmeting		-16,22	-33,05	-33,05	-33,14	-33,05
Renovatie kantoorstoren en fabriekshallen		-2,76	-3,3	-3,3	-3,31	-3,3
Productie van langere betonnen casco elementen (Bouwsystemen)		-31,88	-31,88	-31,88	-31,88	-31,88
Overstap van CEM I 52, 5N naar CEM II 52, 5N						
Gebruik warm proceswater ten behoeve van betonproductie			-8,08	-10,28	-10,28	-10,28
Optimaliseren verwarmingssysteem en proces van de productietafels		-0,49	-0,99	-0,99	-0,99	-0,99
Installatie snelloopdeuren			-0,97	-1,98	-1,99	-1,98
Terugdringen onnodig elektriciteit gebruik buiten kantooruren of tijdens down-time		0	0	0	0	0
Verplaatsen 'Intern Transport' werkzaamheden van vrijdagavond naar zondagavond			-2,69	-3,43	-3,43	-3,43
Vervangen van 2 30kW compressoren voor 2 15kW compressoren			0	0	0	0

Totaal	-78,09	-178,17	-199,39	-199,5	-199,39
--------	--------	---------	---------	--------	---------

5. Initiatieven

Rechtspersoon Spaansen Bouwsystemen B.V.

Naam	Bibliotheek	Startdatum	Einddatum	Top tien	Deelname	Onderwerp	Resultaten
Aanvoeren cement per schip en niet per vrachtauto	CO2	01-01-2018	01-10-2018	Nee			
							In overleg met de transporteur van cement is bepaald dat de aanvoer per schip zal plaatsvinden. Dit heeft betrekking op een scope 3 emissie.
Papierloos werkvoorbereidingsproces	CO2	01-03-2017	31-12-2017	Nee	Afdeling werkvoorbereiding.	Verkleinen footprint.	Afname van papier verbruik binnen de organisatie.
							De werkvoorbereiding is voorzien van grote beeldschermen, wat de werkzaamheden vergemakkelijkt. Afstemming met aansluiten processen is papierloos ingericht.
Recyclen van oude A-bokken	CO2	01-01-2017	30-06-2019	Nee	Spaansen Bouwsystemen Spaanses Materiaal en Techniek	Circulair ondernemen	De materialen krijgen een nieuwe bestemming en worden hierdoor niet onderdeel van een afvalstroom.
							De oude A-bokken, nodig om betonnen casco elementen op te slaan en te verplaatsen, worden gerecycled. Alle materialen worden hergebruikt.

Rechtspersoon Spaansen Grondstoffen en logistiek B.V.

Naam	Bibliotheek	Startdatum	Einddatum	Top tien	Deelname	Onderwerp	Resultaten
LNG brandstof test voor vrachtauto's	CO2	03-07-2017	14-07-2017	Nee	LNG leverancier.	Overstap naar alternatieve brandstof.	Om de overstap naar LNG als brandstof te maken moet er een niet haalbaar aantal uren per dag gebruik worden gemaakt van de LNG vrachtauto. Voor nu wordt de overstap als niet haalbaar beschouwd.
							T.b.v. bevoorrading van de hubs wordt onderzocht of LNG als brandstof economisch haalbaar is.
Papierloos logistiek proces	CO2	01-07-2018		Nee	<ul style="list-style-type: none"> • Planning afdeling transport & logistiek. • Loswallen • Chauffeurs 	Verkleinen footprint.	Afname van papier verbruik binnen de organisatie.
							Met in gebruik nemen van het nieuwe informatiesysteem op de vrachtauto's wordt het mogelijk om papierloos te werken.